A°. 1856. N°. 204.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 30 Augustus.

Deze Courant wordt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen, uitgegeven. — Prijs: *f* 5 in de drie maanden.

WEENEN, 26 Augustus.

Eergisteren is de kardinaal *Viale-Prela* van hier naar Rome vertrokken, waar hij door den Paus is ontboden om deeltenemen aan een geheim Consistorie, 't welk, naar men hier verneemt, na den 8sten September aanstaande zal worden gehouden. Men verzekert in deze hoofdstad op nieuw, dat de genoemde prelaat, ter vervanging van den kardinaal *Antonelli*, zal worden belast met de leiding der buitenlandsche aangelegenheden en dat de pausselijke Regering daartoe heeft besloten, omdat zij den bewerker van het oostenrijksche concordaat als den meest geschikten staatsman beschouwt, om den invloed tegentegaan van den gezant te Rome, graaf *Colloredo*, die steeds aandringt op eene gedeeltelijke wijziging van den vorm zoowel, als van den inhoud der genoemde kerkelijke overeenkomst.

Terwijl de fransche dagbladen de oostenrijksche overheidspersonen beschuldigen van kwade trouw en grootendeels aan hen de zwarigheden toeschrijven, welke de kapitein *Magnan*, de bevelhebber van het fransche vaartuig *le Lyonnais*, te overwinnen heeft gehad bij het bevaren van den Beneden-Donau, leest men in hier uitkomende dagbladen, dat men geenszins geloof kan slaan aan hetgeen diengaangaande wordt medegegedeeld, en men niet uit het oog behoort te verliezen, dat de oostenrijksche consul te Jassy zich heeft verzet tegen het verleenen van een privilegie gedurende dertig jaren voor het bevaren van de Pruth en de Sereth, 't welk door Vorst *Ghika* is verleend aan den kapitein *Magnan*, den heer *Parrot* en anderen, weinige dagen voor dat deze bewindsman het gezag als Hospodar heeft nedergelegd.

Inmiddels heeft de oostenrijksche Regering gelast, dat bij gunstigen waterstand zal worden voortgegaan met het doen springen der rotsen, welke bij de IJzeren-Poort de vaart op de rivier den Donau zoo zeer belemmeren.

PARIJS, 27 Augustus.

HH. MM. bevinden zich nog steeds in de badplaats Biaritz, en uit de berigten, welke men van daar ontvangt, schijnt te blijken, dat zij welvarende zijn. De prefect van het departement heeft het inmiddels noodig geacht, om, bij openbare afkondiging, de menigte aantesporen, om HH. MM. op hunne wandelingen niet te volgen en met verzoekschriften lastig te vallen.

Twee stoom-korvetten zijn voor Bayonne aangekomen, bestemd voor den Keizer en de Keizerin, ingeval zij kleine togten op zee mogten verlangen te doen. — De spaansche gezant bij het Hof alhier, de generaal *Serrano*, is te Bayonne aangekomen.

In den *Moniteur* wordt zoowel aangaande het verblijf van Z. M. te Biaritz, als omtrent den vermoedelijken tijd der terugkomst van den Keizer, een volledig stilzwijgen bewaard.

— Bij geruchte wordt hier verzekerd, dat de fransche Regering voornemens is om eene expeditie te ondernemen tot tuchtiging der maroccaansche zeeroovers. De Keizer zou aan de ministers van Oorlog en van Marine het onderzoek dezer aangelegenheid hebben opgedragen. Ingeval tot de expeditie werd besloten, zouden 10,000 man naar de maroccaansche kust worden gezonden. Het bevel zou worden opgedragen aan den schout-bij-nacht *Chabannes*.

— Men verwacht levendige en belangrijke beraadslagingen in de algemeene departementale Raden, welker zitting eergisteren is geopend. De vraag, of het tarief in eenen liberalen zin zal behooren te worden gewijzigd, zal wel denkelijk aanleiding geven tot groot verschil van gevoelens. Tot dusver heeft de meerderheid der fransche departementen zich steeds voor het beschermende stelsel verklaard. Die meerderheid verliest evenwel thans dagelijks grond. Men zal zich herinneren, dat de Raad van de Hérault, van welke vergadering de heer *Michel Chevalier* lid is, behoort tot de regerings-ligchamen, welke zich nadrukkelijk verklaren voor de afschaffing der beschermende regten. Die afschaffing wordt verder voorgestaan door de dagbladen *le Journal des Débats*, *le Siècle* en *la Presse*. De dagbladen *l'Assemblée Nationale*, *le Constitutionnel* en *l'Univers* behooren tot de organen, welke het beschermende stelsel verdedigen.

Behalve met dat onderwerp, zullen de departementale Raden zich nog moeten bezighouden met de toepassing der nieuwe verordeningen op het stuk der drainage en de verdeeling der door het Wetgevende Ligchaam toegestane som van 100 millioenen, — met den aanleg en het onderhoud van de gemeente-wegen, — de scholen, — de gestichten voor de verpleging van vondelingen, en wat des meer zij.

— Het *Journal des Debats* maakt de aanmerking, dat het uit den toon, welke door de beide clericale organen *l'Ami de la Religion* en *l'Univers* wordt gevoerd, ten duidelijkste blijkt, dat de zaak van het laatstgenoemde dagblad thans een opzettelijk punt van onderzoek uitmaakt, waarover het fransche Episcopaat, als de bevoegde kerkelijke regtsmagt, uitspraak zal behooren te doen. „Wij waren (dus verklaren de *Débats*) dienaangaande nog niet genoegzaam ingelicht. Thans weten wij volkomen, waaraan wij ons te houden hebben."

Van de zijde van het dagblad *l'Univers* gaat men inmiddels voort met het mededeelen der verklaringen van de prelaten, die zich met de door dat orgaan gevolgde rigting meenen te moeten vereenigen. De kardinaal *de Villecourt* heeft een brief geschreven aan den bisschop van Arras, waarin hij zich schaart aan de zijde der verdedigers van *l'Univers*. Deze brief, welke in het genoemde dagblad is opgenomen, luidt als volgt:

„Monseigneur. Mij te Tivoli bevindende, waarheen ik mij heb begeven, ten einde de drukkende warmte te Rome gedurende de maand Augustus te ontvlieden, heb ik den bewonderingswaardigen brief gelezen, welke door u, ter verdediging van het dagblad *l'Univers*, is geschreven.

„Indedaad, Monseigneur, mag men aannemen, dat uwe ziel geheel vervuld is geweest van het door u behandelde onderwerp. Het is toch niet wel mogelijk, om op een meer gepast tijdstip degelijker bewijsgronden bijtebrengen. Deze laatste door u aan de Godsdienst bewezene dienst, na alles wat reeds door u is verrigt, vervult de harten van alle waarachtige Katholieken met vreugde en blijdschap. Wat mij aangaat, ik ben er over verrukt en ik heb gemeend aan de vurige begeerte, welke ik gevoelde, om u daarvoor mijne warme erkentelijkheid te betuigen, gevolg te mogen geven."

De kardinaal *de Villecourt*, de gewezen bisschop van Rochelle, is de achtste prelaat, die zich openlijk ten gunste van het dagblad *l'Univers* verklaart.

— Volgens het te Bayonne uitkomende dagblad, beraadslagen de zich daar ophoudende leiders der spaansche ultra-progressistische partij over hetgeen hun thans te doen staat, ten einde de pogingen der reactionnairen in Spanje zooveel mogelijk te verijdelen. Vier hunner, de heeren *Olozaga*, *Gurrea*, *Sagasti* en *Calvo Ascenzio*, hebben zich tot eene junta vereenigd en hielden zich, altijd naar luid van dat blad, laatstelijk bezig met de behandeling van de vraag, of eene nieuwe revolutie Spanje zou kunnen redden. De maarschalk *Espartero* zou in dat geval ter zijde moeten worden gesteld, om plaats te maken voor een staatsman, die meer dan hij geschikt was, om, als hoofd der beweging, invloed uitteoefenen op de gezamenlijke progressistische leiders.

Eene telegrafische depeche uit Madrid van heden houdt in, dat de Koningin het ontslag van den generaal *San Miguel* uit de betrekking van bevelhebber der lijfwacht van de koninklijke hellebardiers had aangenomen.

— Het blijkt uit de laatste langs den gewonen weg uit Konstantinopel ontvangene berigten, de dagteekening voerende van den 18den Augustus, dat de Porte zich destijds ijverig bezig hield met het verordenen van maatregelen, ten einde allerwegen in Turkije de uitvoering te verzekeren van den firman van 18 Februarij, betreffende de wijziging van den toestand der Christenen. Nadat men had bespeurd, dat de voorgestelde hervormingen hier en daar eenen meer of minder belangrijken tegenstand ondervonden, had de Porte, bij wijze van algemeenen maatregel, besloten, om speciale commissarissen, allen behoorende tot de klasse van hoofd-ambtenaren der algemeenen administratie des Rijks, naar sommige provincien te zenden, met last, om daar hun verblijf te houden, tot dat de geheele uitvoering van den firman zou zijn gewaarborgd. Elk dezer commissarissen zou de beschikking erlangen over eene genoegzame militaire magt, na zich deswegens te hebben verstaan met de gewestelijke overheden. In Konstantinopel vleide men zich, dat de tegenstand in de provincien zou ophouden, nadat men daar zou hebben bespeurd, dat de Porte stellig voornemens was om de beloofde hervormingen met al de ter harer beschikking staande middelen door te drijven.

Omtrent de werkzaamheden der commissie voor de bepaling der nieuwe grenzen van Bessarabie worden, onder dagteekening van 7 Augustus, uit Jassy eenige bijzonderheden medegedeeld, waaruit blijkt, dat hare leden den 4den en den 6den vergaderd waren geweest, ten einde inlichtingen te vernemen van den russischen commissaris omtrent Bolgrad. De zwarigheden, welke omtrent dit punt waren gerezen, zouden, naar men in Jassy dacht, weldra uit den weg worden geruimd. Men meende te kunnen bespeuren, dat de russische Regering voornemens was om toetegeven aan het verlangen der mogendheden, die begrepen, dat Bolgrad voortaan tot Turkije moest behooren.

Uit officiële opgaven blijkt, dat de Porte het contingent van het turksche leger op den voet van vrede heeft vastgesteld. De krijgsmagt zal op eene sterkte worden gebragt van 72,355 infanteristen, 18000 kavalleristen en 13,145 artilleristen. In deze opgaaf zijn niet begrepen de manschappen der militie en de onregelmatige troepen, waaromtrent nadere besluiten zullen worden genomen. Naar men verzekert, is het turksche leger thans in eenen zeer voldoenden toestand en heeft de Regering zich de ondervinding van den laatsten oorlog ruimschoots ten nutte gemaakt.

PARIJS, 28 Augustus.

De gewone berigten uit Spanje behelzen niets van eenig bijzonder belang. Eene telegrafische depeche uit Madrid houdt in, dat het huwelijk van Prins *Adalbert van Beijeren* met de Infante, zuster des Konings, den 26sten is gesloten. De Prins, broeder van Koning *Otto*, is, zoo als men weet, bestemd, om dien Vorst optevolgen als Koning van Griekenland. Er moeten echter, alvorens hij daartoe geregtigd zal zijn, nog eenige bezwaren van geestelijken aard worden uit den weg geruimd, in verband met de bepalingen der Constitutie des lands, welke onder anderen inhoudt, dat de Souverein de grieksche Eeredienst moet belijden.

— In de door de prefecten uitgebragte verslagen omtrent den algemeenen toestand der departementen komen bijzonderheden voor omtrent den aanleg van spoorwegen. De prefect van de Gironde heeft onder anderen medegedeeld, dat de spoorweg tot Toulouse gereed is en weldra tot Cette voor het publiek zal worden opengesteld: — voorts dat in de aanstaande herfst een groot gedeelte van den spoorweg tusschen Bordeaux en Mont-de-Marsan zal kunnen worden bereden.

De prefect van den Loiret heeft medegedeeld, dat de dijkbreuken, ten gevolge der laatste buitengewone rijzing van den waterstand in de Loire, eene lengte van 7923 meters hebben, van welke thans reeds 3690 meters zijn gedigt. De verdere schade zal voor 1 October aanstaande geheel moeten zijn hersteld.

De prefect in het departement der Monden-van-den-Rhone heeft ter kennis van den departementalen Raad gebragt, dat de schade, door de jongste overstroomingen in dat gewest te weeg gebragt, moet worden geschat op niet minder dan nagenoeg 13½ millioenen. Het getal personen, die door dat onheil zijn getroffen, wordt door dien ambtenaar op 8291 begroot.

De prefect in het departement der Beneden-Seine heeft niet geaarzeld ter kennis der leden van den Raad te brengen, dat hij, na de Regering te hebben geraadpleegd, de verklaring heeft erlangd, dat zij bepaaldelijk voornemens is om aan de nationale nijverheid, die, ten gevolge van eenen schitterenden wedstrijd, eene zoo krachtige aansporing heeft ondervonden, die bescherming te blijven verzekeren, waarop zij naar regt en billijkheid aanspraak mag maken.

— Prins *Napoléon* is den 23sten te Bergen in Noorwegen aangekomen. De gezondheids-toestand der bemanning van het stoomjagt *la Reine Hortense* liet niets te wenschen overig.

LONDEN, 27 Augustus ('s avonds).

H. M. en het koninklijk gezin zijn heden van Osborne-house in deze hoofdstad teruggekomen, en nemen morgen de reis aan naar Balmoral, in het noorden van Schotland.

— Van de Kaap de Goede Hoop zijn hier berigten ontvangen van 31 Mei, inhoudende, dat de gouverneur den 29sten aan den Wetgevenden Raad het berigt had medegedeeld van het sluiten des vredes, en tevens van het voornemen van H. M., om 8000 man van het voor de britsche dienst aangeworven duitsche legioen, geheel uitgerust, georganiseerd en geoefend, naar de Kaapkolonie te zenden. De meeste van die manschappen zullen vergezeld worden door hunne vrouwen en kinderen, zoodat deze troepen niet alleen eene zeer belangrijke aanwinst voor de militaire verdediging der kolonie, maar ook voor hare bevolking zullen wezen. Bij deze kennisgeving heeft het gouvernement tevens de verwachting uitgedrukt, dat de Wetgevende Raad in de kolonie zich bereid zou betoonen om door plaatselijke verordeningen, betreffende de gemelde krijgsmagt, de inzigten van H. M. te bevorderen. — Terstond hebben de Wetgevende Raad en het Huis der Vertegenwoordigers commissien benoemd om de noodige schikkingen te beramen voor het vestigen van de in de kolonie te verwachten manschappen. De laatstgenoemde vergadering heeft zich bereid verklaard om tot dat einde eene som van 40000 p. st. beschikbaar te stellen.

— Gisteren heeft de hertog *van Cambridge* het duitsche legioen, hetwelk nu in een kamp bij Colchester vereenigd is, in oogenschouw genomen. Bij die gelegenheid waren 5,200 man, verdeeld in zes regimenten infanterie, in de wapenen, onder bevel van den generaal baron *Stutterheim*. — Het legioen zal denkelijk eerlang ontbonden, en aan de manschappen gelegenheid verschaft worden om naar de Kaap-kolonie te vertrekken.

Van Malta, 20 Augustus, wordt gemeld, dat al de aldaar aangekomen manschappen van het gewezen italiaansche legioen in britsche dienst, ten getale van 600, besloten hadden om niet naar hunne haardsteden terug te keeren, maar zich naar Engeland te begeven, en tot dat einde reeds werkelijk ingescheept waren. Behalve die 600 man, zouden binnen weinige dagen nog 300 andere insgelijks de reis herwaarts aannemen. Als de reden van dit besluit der manschappen wordt opgegeven, dat hun door den oostenrijkschen consul op Malta geene voldoende passen waren afgegeven om hunne haardsteden te kunnen bereiken, maar slechts verlofbrieven, ten gevolge waarvan zij verpligt konden worden om in oostenrijksche dienst te treden.

— In de maand Julij jl. hebben de uitgevoerde britsche voortbrengselen eene waarde van 9,968,226 p. st. bedragen, dat is 1,818,000 p. st. meer dan in dezelfde maand van 1855, en ruim een half millioen meer dan in die van in 1854. — In de zeven eerste maanden van dit jaar is voor 63,936,642 p. st. aan britsche voortbrengselen uitgevoerd, tegen 51,262,705 in 1855, en 58,612,645 p. st. in 1854. — Ook de staten der scheepvaart wijzen eenen toenemenden bloei aan. De in Julij ingeklaarde schepen, voor den buitenlandschen handel gebezigd, bedroegen eene ruimte van 938,392 ton, tegen 761,020 t. in Julij van 1855.

— De Koningin-weduwe van Oude en haar gezelschap zullen denkelijk eerstdaags Southampton verlaten en in deze hoofdstad aankomen, waar een geschikt verblijf voor haar gereed gemaakt wordt. — Na de verleden week gehouden receptie heeft de Vorstin geene vreemdelingen meer willen ontvangen, en zich op nieuw geheel afgezonderd gehouden.

— In de laatst ontvangene berigten uit Nieuw-York, van 12 Aug., wordt gemeld, dat de kans van den kollonel *Fremont*, om tot President der Unie verkozen te worden, meer en meer toenam, en dat dit reeds eene daling van den prijs der vaste goederen te weeg gebragt had. Tot verklaring van dit verschijnsel dient, dat de genoemde candidaat een tegenstander van de slavernij is; hij verlangt wel niet eene afschaffing van de slavernij, waar zij thans bestaat, maar hij is tegen hare uitbreiding, en dus tegen het opnemen van slavenhoudende Staten in de Unie. Het gevolg van dit stelsel kan wezen, dat de *niet*-slaven-

houdende Staten met der tijd de meerderheid bekomen, en dit zou kunnen leiden tot eene poging om de slavernij ook elders te doen ophouden, althans tot zeer ernstige botsingen tusschen de voor- en tegenstanders der slavernij, die tot dus ver in zeker evenwegt tegen elkander overstaan. — De aanhangers van den heer *Fillmore*, den candidaat der dusgenaamde „americaansche partij" (welke de instandhouding der Unie verlangt, maar bescherming van de nationaliteit tegen de zich daar vestigende vreemdelingen beoogt) hebben in den laatsten tijd eenig veld verloren. De strijd om het Presidentschap zal dus voornamelijk tusschen de heeren *Fremont* en *Buchanan* gevoerd worden.

— De beurs blijft flaauw.

HAARLEM, 28 Augustus.

— Een telegr. berigt uit Triest meldt, dat de tijdingen uit Batavia van 10 Julij daar zijn aangebragt.

HAARLEM, 29 Augustus.

Telegrafische depeches van 22 Augustus uit Konstantinopel houden in, dat de Porte zich uitrustte voor eene expeditie tegen de Montenegrijnen. — De engelsche vloot had de reede van Trebisonde verlaten.

Den 23sten werd eene wijziging van het grieksche ministerie te Athene zoo goed als zeker beschouwd.

Het groote bal, 't welk op donderdag 28 Augustus te Amsterdam in het park is gegeven, is druk bezocht geweest en heeft tot laat in den nacht geduurd. Hetzelve is bijgewoond door Z. K. H. Prins *Hendrik der Nederlanden*, die ook tegenwoordig zal zijn bij den wedstrijd met de buks op de hofstede Frankendaal, waarmede op heden, vrijdag 29 Augustus, de feesten te Amsterdam worden besloten.

Het battaillon grenadiers is uit Amsterdam naar 't Gravenhage teruggekeerd en het 3de escadron van het 1ste reg. dragonders naar Haarlem.

— Heden, 29 Augustus, is het oud archief van de wees- en momboirkamers uit de provincie Zeeland in 's Gravenhage aangekomen. Het zal geplaatst worden op het Binnenhof, waar vroeger het oud-archief van den Hove van Holland was geplaatst.

— Bij arrest van den Hoogen-Raad der Nederlanden van 29 Augustus is *verworpen* de voorziening in cassatie van mr. *L. Zegers Veeckens*, uitgever der *Amersfoortsche Courant*, tegen een arrest van het provinciaal geregtshof van Utrecht, waarbij hij, ter zake van laster jegens den heer *Luyben*, lid van de Tweede Kamer der Staten generaal, is veroordeeld tot gevangenisstraf voor den tijd van eene maand enz. — In dezelfde zitting van den Raad is, met vernietiging van een arrest van het Hof in Noord-Holland, het Openbaar Ministerie bij dat Hof ontvankelijk verklaard en zijne vervolging tegen *H. E. Mulder*, uitgever der *Asmodée*, wegens laster jegens den minister van Koloniën, en de zaak naar hetzelfde Hof teruggewezen. — Nog is in deze zitting *verworpen* de voorziening in cassatie, ingesteld door *G. Vreedenburg*, tegen een arrest van het Hof in Zuid-Holland, bij welk arrest hij, ter zake van brandstichting, is veroordeeld tot de straffe des doods.

— In een berigt van den nederlandschen consul te Koningsberg in Pruissen, dd. 16 Augustus jl., wordt het volgende medegedeeld aangaande de de uitzigten op den oogst.

„ In het algemeen vleit men zich met eene ruime opbrengst van alle graansoorten.

„ Wat de *tarwe* betreft, had men de vrees gekoesterd, dat de roest zich even als verleden jaar zou openbaren; gelukkig heeft die vrees zich echter niet bevestigd.

„ Van *rogge* is de oogst bijna afgeloopen; men mag zich vleijen, dat hij niet slechts in de plaatselijke behoeften zal voorzien, maar dat ook voor den uitvoer eene goede hoeveelheid zal overschieten.

„ Van *gerst* en *haver* is voor het oogenblik nog weinig te zeggen, daar de inzameling nog verscheiden weken zal moeten uitgesteld worden.

„ *Erwten* en *boonen* beloven, bij voortduring van gunstig weder, een rijken oogst.

„ Ook de *aardappelen* beloven eene zeer rijke opbrengst: de ziekte heeft zich tot dusverre niet vertoond.

„ Van *kool-* en *raapzaad* is de oogst gering, wat de hoeveelheid betreft; de qualiteit is allezins voldoende.

„ *Lijnzaad* belooft een goeden oogst."

— Te Groningen hebben eenige onder-officieren en manschappen van het voormalige battaillon groninger-schutterij in den namiddag van den 26sten dezer zich vereenigd, om den volksgeest van 1830 en 1831 vriendschappelijk te herdenken. Versierd met het metalen kruis zijn deze manschappen naar de Zuider-begraafplaats getogen, alwaar twee grafnaalden zijn opgerigt tot aandenken aan de in den krijg tegen de Belgen gesneuvelde wapenbroeders. Aldaar hebben de heeren *L. Beening* en *G. de Jager* toespraken gehouden tot huldiging der nagedachtenis van de in den slag bij Houthalen en bij Bautersem gesneuvelden. — De tweede groningsche vereeniging der leden van het Metalen Kruis heeft in den avond van den 27sten in hare gewone vergaderzaal de onthulling van het te Amsterdam opgerigte gedenkteeken gevierd.

— Men verneemt, dat Z. M. de Koning der Belgen den heer med. dr. *L. J. de Jongh*, te 's Gravenhage, benoemd heeft tot ridder der Leopolds-orde.

— De baron *Bentinck*, nederl. gezant te Londen, is te 's Gravenhage aangekomen.

— Z. Ex. de minister van Binnenl. Zaken heeft ter kennis van de commissarissen des Konings in de provincien gebragt, dat Z. M. verlangt, dat voortaan op de wegen, welke met geldelijke ondersteuning van het Rijk aangelegd worden, of waarvoor concessie tot tolheffing verleend wordt, bij voorkeur tot tolgaarders zullen worden aangesteld uit de dienst ontslagen militairen, die zich zoodanige benoeming door hun gedrag waardig gemaakt hebben.

— In de provincie Noord-Braband zal aan de huizen der ingezetenen eene collecte gedaan worden ten behoeve van degenen, welke in de gemeenten Capelle, Waspik, Meeuwen, Oosterhout, Raamsdonk, Andel, Emmikhoven, Dongen, Eethen, Dussen, Wijk en Veen schade geleden hebben door de verwoestingen van den storm in den nacht van 11 en 12 dezer.

— De gemeenteraad van Alkmaar heeft besloten tot het oprigten van een Stedelijk Gymnasium, en tot rector bij deze inrigting benoemd dr. *J. J. de Gelder*, thans te Leijden.

— Naar men verneemt, worden te Genemuiden pogingen aangewend om eene reederij optergten, Reeds moeten verscheidene der voornaamste burgers zich daartoe genegen hebben verklaard, en voor eenige aandeelen ingeteekend hebben voor het eerste schip, 't welk daar gebouwd zal worden. (*Zw. Cour.*)

— De 10de algemeene vergadering der Hollandsche Maatschappij van Landbouw zal op vrijdag 26 September aanst, te Delft, op het Raadhuis, gehouden worden. — Voor de leden, die verlangen mogten een togtje te doen door de omstreken van Delft, of het Westland, zullen op zondag namiddag 28 Sept., te 2 ure, rijtuigen beschikbaar zijn, wanneer een genoegzaam aantal uiterlijk voor zaturdag avond te 5 ure zich daartoe bij den secretaris der maatschappij heeft aangemeld.

— H. K. H. de Grootvorstin *Olga* van Rusland wordt eerstdaags te 's Gravenhage verwacht. In het sted. badhuis te Scheveningen worden verscheidene vertrekken voor haar in gereedheid gebragt.

— Volgens een onlangs in N.-America in 't licht verschenen geschrift over de Mormons, telt die secte in America 68700 leden, waarvan 38000 in Utah, 5000 in Nieuw-York, 4000 in California, 5000 in Nieuw-Schotland en Canada, en 9000 in Zuid-America en op de eilanden. In Europa zouden zich 39000 leden bevinden, waarvan 32000 in Groot-Brittannie en Ierland, 5000 in Zweden, Noorwegen en Denemarken, 1000 in Duitschland en Zwitserland, 500 in Frankrijk en 500 in de overige landen. In Azie zou de secte 1000, in Australie en den indischen Archipel 2400, in Africa 100 leden tellen. In 't geheel zou dus het getal der Mormons nog geen 120,000 bedragen.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 29 Augustus. Den 28sten dezer in Texel binnengekomen: *Ann*, Hitwood en de stoomb. *Lion*, beide van Londen; *Min. Thorbecke*, Hull; *Freijer*, Steenfeld, Osterrisoer; en uitgezeild: *Meika*, Hazewinkel, Triest; *Wave*, Cummings, Londen; *Norfolk Tar*, Watson, Middlesbro; *Ida*, van der Eyk; *Trent*, Elfwersen en *Siegmund*, Bruns, alle 3 naar Newcastle; *Aratus*, Cardner en *Catharina*, Johnson, beide naar Sunderland; *Disco*, Leegaard, *Pilot*, Ring, *Harmonie*, Nielsen, *Resolution*, Aas, *Elisabeth*, Gjersoe, *Fortuna*, Lydersen en *Anna Wilhelmina*, Torgensen, alle 7 naar Fredrikstad. Wind z. z. w.

Den 28sten dezer in Helvoet binnengekomen: *Columbine*, Andresen, Batavia, l. v. Brouwershaven; *Koophandel en Zeevaart*, den Breems, Palermo; de stoomb. *Ceres* en *Moselle*, beide van Londen; *Alert* en *Ocean Queen*, beide van Hull; *Chevy Chase* en *Whinty*, Bamborough, beide van Newcastle; *Elisabeth Mary*, Mc. Intire, Alloa; *Rostock*, Benck, Archangel; en uitgezeild: de stoomb. *Lord John Russell*, Londen. Wind z.

Den 26sten dezer te Zierikzee binnengekomen: *Maria*, van Wulven, Rangoon.

Den 26sten dezer te Vlissingen binnengekomen: *Walcheren*, Ouwehand, Akyab.

Voor 10 Julij te Batavia binnengekomen: *Herman de Buyter*, Feynt, *Oostergoo*. Claus, *Aldebaran*, Meyboom, *Bellatrix*, Sandberg, *Neptunus*, Schuurman, *Nijverheid*, Lange, *Zeevaart*, Legal, *Stad Amsterdam*, van Gijsel, *Minister van Hall*, de Haas, *Java*, Stikkel van Dam, *van Galen*, Smit, *Staatsraad van der Houven*, Heymeriks, *Hermine*, de Weerd en *Tagal*, Göbel, alle 14 van Amsterdam; *Padang*, Zwart, *Brouwershaven*, Ruhaak, *Maria Elisabeth Margaretha*, Bauditz, *Cornelia*, de Vries, *Alcor*, van Oppen, *Eugenie*, Bargman, *Hendrik Jan*, van der Meyden en *Hendrika*, Bonn, alle 8 van Rotterdam; *per Aspera ad Astra*, Admiraal, Londen; *Eersteling*, Armstrong, Dordrecht; *Wilhelmina Lucia*, Carst, Newcastle; *Almelo*, Aufmorth, Manilla naar Falmouth met schade; *Westkapelle*, Rooderkerk, China naar Londen; *Boreas*, Schiedges, Rio de Janeiro; *Prinses Charlotte*, Harms, Marseille; *Henriette Maria*. Bakker, Cardiff naar Hongkong.

Nog te Batavia voor 10 Julij binnengekomen: *Generaal Baron van Geen*, Rotgans, Amsterdam; *Generaal Michiels*, Visser, Rotterdam; *Akyab*, Klein, dito; *St. Jan*, Lion, Schiedam.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

29 *Augustus* 1856. 4½ *ure.*

			van	*tot*	*gebl.*
NEDERL., Werkel. Schuld . .	2½	pct.	63 13/16	⅞	63 13/16
„ „	3	„	75 15/16	76	—
„ „	4	„	95	⅛	—
Amortisatie-Syndicaat . .	3½	„	—	—	—
Handelmaatschappij . .	4½	„	133	½	—
Oost-Indische Leening . .	4	„	94½	—	—
Aand. Holl. Spoorweg.			—	—	—
Leen. „ „ .	4½	pct.	—	—	—
Aand. Rijn-Spoorweg . .	4½	„	—	—	—
FRANKRIJK, Certificaten . . .	3	„	—	—	—
„ . . .	4½	„	—	—	—
RUSL., Obl. Hope & C°. . . .	5	„	104	—	—
„ „ 1828/1829 .	5	„	103⅜	—	—
Certihcat. „ 1831/1833 .	5	„	93⅝	—	—
„ „ 1840	4	„	85¾	—	—
„ bij Stieglitz . . .	4	„	85⅜	7/16	—
„ „ „ N. .	4	„	—	—	—
Inschr. in Assignatiën . .	6	„	—	—	—
Certific. van „ . .	6	„	65	—	—
POLEN, Aandeel. 1835, fl. 500 . .		*f*	154¾	—	—
Obligatiën	4	pct.	79¾	—	—
SPANJE, Obligatiën	1¼	„	25	1/16	25
„	3	„	45¼	—	—
„ Binnenl. . .	3	„	39 15/16	—	—
Amortisable			—	—	—
Bew. Coupon			—	—	—
OOSTENR., Oblig. bij Goll. .	5	pct.	—	—	—
„ „ „ . .	4	„	—	—	—
„ Metaliek . .	5	„	78 1/16	⅛	—
„ „ N. 1849 à 1854	5	„	85 15/16	86	85 15/16
„ „ . .	2½	„	40 3/16	¼	—
BELGIE, ...	2½	„	51⅞	—	—
Rothschild, ...	2½	„	52 1/16	—	—
„	4½	„	—	—	—
BRAZILIE, Geldl. 1824, £ 100	5	„	—	—	—
„ „ £ 200	5	„	—	—	—
PORTUGAL, Obl.	3	„	45¾	13/16	45¾
„ diffred	3	„	21	—	—
Binnenlandsche à 1 conto	5	„	—	—	—
PERU, Geldl. 1849, thans . .	4½	„	—	—	—
VENEZ., Obl. 6 pct. thans . .	4	„	30½	⅝	—
GRENADA, Obligatiën. £ 100	2¼	„	19⅜	½	—
MEXICO, Oblig. 1851	3	„	21 13/16	⅞	—
N.-AMERICA, Americ. Bank-Actien.			1⅜	—	—

Ned. Bank 5 pc. 145¼. Rusland cert. adm. Londen 5 pc. 99; dito 4½ pc. 96⅝. Oostenrijk Nat. Metall. 79 11/16 à ¾. Weener Aandeelen fl. 250 *f* 370. Columbia Equador nieuwe 1 pc. 14¼. Venezuela obl. uitgest. 13⅛. Grenada obl. uitgest. 7¼ à 5/16. Pruiss. Loten *f* 207. Oostenr. Bank-Actien *f* 1275. Rusland bij *Stieglitz* 5de ser. 94 15/16 à 95⅛; 6de ser. 96⅜ à ½. — Beleening 4. Prolongatie 3½.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der Societeit
Tot Nut des Obligatie-Handels.
J. BRASKAMP, Pres.

De handel in binnenlandsche fondsen was heden iets levendiger. Van de buitenlandsche waren spaansche gevraagd. De overige soorten zonder prijsverandering.

WEENEN, 29 Augustus. De 5 pc. metall. 87⅞; zilver 4¼.

LONDEN, 29 Augustus. De 3 pc. gecons. resc. 95¼. Spanje 1¼ pc. 25½.

PARIJS, 29 Augustus. De 3 pc. renten 70 fr. 35. Spanje 3 pc. 40; 1¼ pc. 25½.

MARKTBERIGTEN.

AMSTERDAM, 29 Augustus. Poolsche *Tarwe* hooger, roode en overige soorten ruim prijsh. met goeden handel; 129 ℔ b. Pools. *f* 530; 126, 130 ℔ dito *f* 460, *f* 490; 122, 123 ℔ dito *f* 475, *f* 485; 127, 133 ℔ Geld. *f* 465, *f* 500; 127 ℔ Rijn *f* 435; 133 ℔ Kub. *f* 390; 126 ℔ b. Pools. *f* 470, *f* 490; 129 ℔ o r. Zweeds. *f* 530.

Rogge bij partijen tot hoogere prijzen; 120 ℔ Pruiss. *f* 300; 122 ℔ Engels *f* 300, *f* 305; 117, 119, 120 ℔ Arch. *f* 249, *f* 255, *f* 258, *f* 260; 118 ℔ gr. Zweeds. *f* 250; 118, 119 ℔ Archangel *f* 254, *f* 257.

Garst iets hooger; n. Zeeuws. w. *f* 230; 101 ℔ n. Vr. w. *f* 223 zeilende. — *Boekweit* onveranderd; 119 ℔ h. Veens. *f* 295. — *Koolzaad* Haarlemmerm. *f* 16⅝, *f* 16¾; op 9 vat., Aug. *f* 534; Oct. en Nov. *f* 537. — *Lijnzaad* in een doen; 107, 108 ℔ Arch. *f* 305.

AMSTERDAM, 29 Augustus. *Raapolie* williger; ord. cond. *f* 52½; vliegend *f* 51; p° Sept. *f* 50¼, *f* 50½ à *f* 50¼; p° Oct. *f* 49¾; p° Nov. *f* 49½ à *f* 49¾ p° Dec. *f* 49½ à *f* 49¾. *Lijnolie* ord. cond. *f* 40; vliegend *f* 38¾; p° Sept. *f* 38½ à *f* 38¾. *Hennepolie* ord. cond. *f* 46¼.

DORDRECHT, 28 Augustus. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 17,30 à *f* 18,30; n. dito *f* 15,30 à *f* 17,30; zomer dito *f* 15 à *f* 16. *Rogge*, n. Zeeuws. en Inl. *f* 8,50 à *f* 9,30. *Garst*, n. Zeeuws. en Vlaams. winter *f* 7,30 à *f* 7,60; dito zomer *f* 6,80 à *f* 7,10. *Haver*, n. Inl. voeder *f* 3,60 à *f* 4; dito dikke *f* 3,80 à *f* 4,50. *Boekweit* *f* 350. *Paardenboonen* n. *f* 7,30 à *f* 7,60; duiven dito *f* 8 à *f* 8,60. *Blaauwe erwten* n. *f* 8,20 à *f* 9. *Koolzaad* n. Zeeuws. en Overm. *f* 15,20 à *f* 16,40; Flakkeesch *f* 15,20 à *f* 16. *Kanariezaad* *f* 13 à *f* 14. *Hennepzaad* *f* 250 à *f* 260.

Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *tarwe* met beperkten aanvoer, dezelve is tot eene verhooging van *f* 1 à *f* 1,30 per mud redelijk wel opgeruimd; van nieuwe soorten was den aanvoer ruimer dan vorige week, de kwaliteit derzelve was zeer verschillend van droogte en kleur; puike klusjes zijn aan bakkerijen in het begin der markt tot de hoogste notering genomen, dan later vond dezelve tot aanzienlijke prijsvermindering slechts gedeeltelijk koopers. *Rogge* zonder prijsverandering; 142 p. Arch. à *f* 245 en 150 p. Amerik. à *f* 300 gedaan. Winter- en zomer-*gerst* 30 cts. hooger. *Haver* prijsh. Oosterhouts. *boekweit* is à *f* 350 en Holst. à *f* 310 verhandeld bij gerieven. *Paarden-* en *duivenboonen* 20 cts. lager te noteeren. *Blaauwe erwten* minder begeerd en 20 cts. lager aan te merken. *Koolzaad* met afnemende aanvoer; puik Overm. zakgoed £ 82; gestort 83; Zeeuwsch gestort £ 79½; Flakk. £ 78 à £ 80 gedaan; op 9 vaten olie, Sept. en Oct. te leveren £ 87 aangeboden. *Kanariezaad* op de genoteerde prijzen gehouden. *Hennepzaad* als boven waardig. *Lijnzaad* is verkocht: 115 p. Tilsit à *f* 330 en 108 p. Arch. à *f* 310.

*** WAGENINGEN, 23 Augustus 1856. Heden overleed alhier, ten huize mijner Zusters, onze geliefde Broeder en Behuwd-Broeder de Heer WILLEM BEEK, in den ouderdom van acht-en-zestig jaren, na een smartelijk lijden en bijkomende Beroerte. *Uit aller naam*,
Eenige kennisgeving. Mr. E. BEEK.

*** Heden ontsliep na een smartelijk lijden, zacht en zalig in den Heer, in den nog jeugdigen leeftijd van ruim 21 jaren, onze innig geliefde oudste Zoon G. GANN DUN, Student in de Godgeleerdheid te Utrecht. Diep bedroefd staren wij met onze overige Kinderen en Haar, aan wie hij mede door liefde zeer verbonden was, hem na, niet zonder rijken troost echter, want hij heeft ons het zoo geruststellend en verblijdend getuigenis achtergelaten, zich door de genade des geloofs gevonden te mogen kennen in de geregtigheid van Christus.
FIJNAARD, H. GANN DUN, Predikant.
25 Augustus 1856. W. J. GANN DUN, MEYSTER.
NB. Wegens uitgebreidheid van Vrienden en Bekenden, diene deze tot eenige en algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed te *Zutphen*, Vrouwe A. M. A. ARENTZ, Weduwe wijlen den Wel-Edel Geboren Heer *J. van Essen*, in den ouderdom van 75 jaren.
ZUTPHEN, den 27sten Augustus 1856.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Voor de vele blijken van deelneming, bij het overlijden van onze hartelijk geliefde Zuster en Behuwd-Zuster, *Hillegonda Kruimel*, ons bewezen, betuig ik onzen welmeenenden dank. G. M. KRUIMEL,
AMSTERDAM, *uit aller naam*.
30 Augustus 1856.

*** DIRECTEUREN van het Kantoor van Administratie van geconsolideerde Renten ten laste het Koningrijk Napels, adverteren met goedvinden van Heeren Commissarisen derzelve Administratie, dat de **COUPONS** der door hen uitgegevene Certificaten, voor de zes maanden Renten, te Napels vervallen geweest den eersten Julij 1856, worden betaald ten Kantore van de *Ontvang- en Betaalkas*, en wel voor zoo verre betreft die
van de Certificaten, rentende 5% groot £ 25.— met *f* 12.20
en die groot d. $12\frac{1}{2}$ „ - 26.84
en van de Certificaten, rentende 4%, de Coupons van £ 20.— met *f* 9.76.

*** B. J. ROZE, te West-Terschelling, vraagt tegen 1 Oct. e. k.: Een ONDERMEESTER, van den 3den Rang, P. G., in staat om het Fransch te onderwijzen en de Kerkedienst zonder Orgel waar te nemen. Behalve Kost, Inwoning, enz., is het Salaris *f* 150. Brieven *franco*.

*** Een Protestantsch ONDERWIJZER, op een Dorp in Zuid-Holland, bezittende den 2den Rang, en gehuwd, zag zich, bij gemis van eigene Kinderen, gaarne met de opvoeding van 2 of 3 andere belast. Behalve de gewone vakken van onderwijs verkrijgt men ook onderrigt in het Fransch en Engelsch. Adres *franco*, onder Letter B., bij H. T. HENDRIKSEN, Boekhandel Hoogstraat, te Rotterdam.

*** B. K. KOUWENBERG, Instituteur, te 's Heerenberg, verlangt ten spoedigste: Een' SECONDANT, van de P. G., die den 2den Rang bezit, in Stel- en Meetkunst bedreven is, het Fransch vlug spreekt, en behulpzaam kan zijn, in het onderwijzen van het Hoogduitsch en Engelsch. De voordeelen zijn: Kost, Inwoning, enz., en een Salaris van *f* 200 à *f* 300 's jaars. Brieven *franco*.

*** **OPVOEDING EN ONDERWIJS.**
J. RIJNENBERG, Instituteur te Zwammerdam, wenscht een' SECONDANT te engageren, die takt heeft om jongelieden zijne kundigheden mede te deelen, en hen naar hunnen verschillenden aard, met liefde en verstand te helpen leiden en vormen. Bij een vrolijk humeur, een gezond en levendig gestel en een solide karakter, is goed Fransch spreken een vereischte, Gymnastie en Zangkunde eene bijzondere aanbeveling. Het Salaris naar verdienste te bepalen, behalve een zeer vriendschappelijk verkeer, Kost, Inwoning, Bewasschen enz. Brieven *franco*.

*** J. N. BROESE, Apotheker te Kampen, vraagt tegen 1°. November een BEDIENDE. Brieven *franco*.

*** Bij een Boekhandelaar te Groningen, is gelegenheid tot plaatsing van eenen LEERLING. Adres, met *gefrankeerde* Brieven, onder Letter Z., aan het Bureau der Groninger Courant.

*** **NOTARIAAT.**
Voor eenen JONGELING, welke zich speciaal voor het Examen Practisch, of Practisch en Theoretisch, wenscht voor te bereiden onder de leiding van een' Notaris, bestaat daartoe de gelegenheid. Adres *franco*, onder de Letters N. T., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht.

*** Tegen een billijk honorarium zoekt IEMAND van de Prot. Godsd., Gehuwd en met Kinderen, in Connextie te komen met iemand in eene *Fabrijkzaak*, onverschillig waar ter waarneming der Administratie, als zijnde bekend met de Holl., Fransche Talen en niet onervaren in het Eng. en Hoogd. Adres *franco* Brieven, onder Letter G., aan A. KNOOP, Klein Heiligland te Haarlem.

*** IEMAND van middelbare jaren, welke ruim 17 jaren tot verzorging van een *ziekelijk* Heer uit den *fatsoenlijken stand* is werkzaam geweest, wordt thans door sterfgeval uit deze zijne Betrekking ontslagen. Hij zoude gaarne weder eene Conditie met een ander willen aangaan die aan *verzwakte geestvermogens of anderzins lijdende is*. Daar hij zelve niet onbemiddeld is wilde hij gaarne zoodanig iemand bij zich aan huis verplegen, kunnende van goed gedrag enz. de beste getuigenis produceren. Hierop reflecterenden vervoegen zich met *franco* Brieven, onder Lett. K., bij den Boekhandelaar C. BIELEVELT, te Utrecht.

*** In een der Steden van Zuid-Holland, wordt in eene nieuw op te rigten *Patent-Olie-Fabriek*, gevraagd: Een bekwame KNECHT, welke vroeger in dusdanige Fabriek is werkzaam geweest, volkomen met de bereiding der Patent-Olie bekend is, en voldoende bewijzen kan bijbrengen.
Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter B., bij den Boekhandelaar de Erven P. T. BRAAM, te Rotterdam.

*** Een *ongehuwd Persoon*, van de Protestantsche Godsdienst, door toevallige omstandigheden buiten dienst, biedt zich aan van 1°. November 1856 tot 1°. Februarij 1857, als KOETSIER of HUISKNECHT. Hij kan de voldoendste getuigschriften overleggen. Brieven *franco*, onder Letter Z., bij den Boekhandelaar H. B. BREIJER, te Arnhem.

*** **LET WEL.**
Een bekwaam Ongehuwd Korenmolenaar P. G., oud 30 jaren, van goede getuigenissen voorzien, zag zich gaarne met 1° November a. s. als MEESTERKNECHT of KNECHT geplaatst. Reflecterenden adresseren zich met *franco* Brieven, onder Letter O., bij den Boekhandelaar H. H. VAN ROMONDT, te Utrecht.

GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGEN.
Te Hattem, Provincie Gelderland is groote behoefte aan een Protestansch GENEES-, HEEL- en VERLOSKUNDIGE, aldaar zijn er slechts kort geleden drie geweest, één is er overleden en de tweede heeft wegens vergevorderde jaren zijn Praktijk nedergelegd, de eenige overgeblevene praktiseert behalve in Hattem ook in de omliggende Dorpen en Gehuchten Zalk, Wapenvelden, Wezep, Hattemerbroek enz., alwaar geen Genees-, Heel- of Verloskundige gevonden worden, waardoor er te weinig Geneeskundige hulp is, en zeer velen uitdienhoofde naar zulk een Persoon verlangen.

*** Ten gevolge van ondervonden rampen vraagt een fatsoenlijk Burgerweduwnaar ter instandhouding zijner genoegzame winstgevende Affaire ter LEEN ***f* 300 à *f* 400** in zijn geheel of bij gedeelten te voldoen, onder het afstaan van een of meer zeer gezellige Kamers in een der welvarendste Steden van N. H. met Kost, Bediening, en des verk. Huiselijk Verkeer, of nader te bepalen, aannemelijke condities. Adres onder Lr B. D., bij A KNOOP Klein Heiligland, te Haarlem.

*** **OPREGT GEMEENDE**
HUWELIJKS-AANVRAAG.
Een MAN van ruim middelbaren leeftijd, van de Prot. Godsdienst, eene fatsoenlijke betrekking hebbende, wenscht kennis te maken met eene JUFVROUW of WEDUWE van gelijken leeftijd en Godsdienst, welke niet onbemiddeld is, om bij overeenstemming een **Wettig Huwelijk** te kunnen aangaan: diegenen welke hiertoe genegen zijn gelieven zich met *franco* Brieven, onder Letters S. S., te adresseren aan A. KNOOP, Klein Heiligland, te Haarlem. Voor eene stipte geheimhouding en kiessche behandeling zal gezorgd worden, terwijl men desverkiezende de Brieven kan terugbekomen.

*** Op een Dorp in de Provincie Drenthe, wordt bij drie Meisjes, waarvan de oudste elf jaren telt, tegen November e. k. gevraagd: Eene GOUVERNANTE, in staat volledig onderrigt te geven in de moderne Talen, zij die daarbij onderwijs op de Piano kunnen geven zullen bij voorkeur in aanmerking komen.
Voor de opname als lid des gezins kan men verzekerd zijn. Adres met *franco* Brieven, inhoudende het verlangd wordende salaris, Lett. L., bij den Boekhandelaar VAN GORCUM, te Assen.

*** Op eene gunstig bekende Pr. Inrigting voor Opvoeding en Onderwijs, komt met 1 Nov. eene plaats open voor eene ÉLEVE-SECONDANTE. Voor verder Onderwijs, Kost en Bewassching wordt gerekend *f* 200 in het jaar. Zij, welke van deze gelegenheid wenschen gebruik te maken om zich onder goede leiding, verder voor de Betrekking van Onderwijzeresse te bekwamen, gelieven zich aantemelden met opgave van ouderdom, afgelegd Examen, enz. Brieven *franco*, onder Letters H. C., aan het Hulp-Postkantoor te Brummen.

*** Een Onderwijzeresse, van Christelijke Gezindheid, Prot. Godsd., zag gaarne nog ÉÉNE of TWEE JONGE JUFVR. aan hare zorg toevertrouwd, op billijke voorwaarden. Brieven *franco*, Lett. B., bij de Boek-, Papier-, Muzijk- en Kunsthandelaren A. CRANENDONCQ & ZONEN, te Nijmegen.

*** Eene KAMENIER en eene BONNE, van de P. G. beide van goede getuigschriften voorzien, goed ervaren in het Wollen- en Linnennaaijen en verdere Vrouwelijke Handwerken, zagen zich gaarne ten spoedigste geplaatst. Adres met *franco* Brieven, onder Lett L. V., bij BROESE & COMP Boekhandelaars, te Breda.

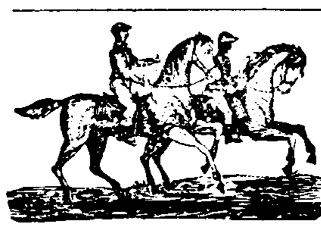
*** **LINNENKAMER.**
In een druk gezin te 's Gravenhage, wordt gevraagd, met November e. k. eerder: Eene fiksche LINNENMEID, goed met de Wasch kunnende omgaan, als: Strijken, Naaijen, Stoppen en Mazen, tegen een Salaris van *f* 80 tot *f* 100 's jaars, met Kost en inwoning. Zij die geene bewijzen van hare grondige kennis en bekwaamheid in dit vak kunnen overleggen, komen volstrekt niet in aanmerking. Adres met *gefrankeerde* Brieven, met opgaaf van Godsdienst en Ouderdom, onder Lett. L. M., bij den Boekhandelaar K. W. PICKHARDT, in de Schoolstraat, te 's Gravenhage.

*** Te Velp bij Arnhem, wordt gevraagd tegen November aanstaande: Eene KEUKENMEID, van de P. G., goed kunnende Koken en eenig Huiswerk verrigten. Adres met *franco* Brieven, onder Litts. X. O., bij den Boekhandelaar G. H. VAN HENGEL JR., te Velp.

*** *Une Directrice de pensionnat désire trouver au plustôt une SOUS-MAITRESSE, de la P. R., qui ait déjà rempli cette fonction. s'Adresser par lettres affranchies sous l'initiale Z., à Mr. BROESE, Libraire à Utrecht.*

*** *Un Précepteur de bonne famille, de la Relig. Prot., âgé de 26 ans, porteur d'un brevet complet pour l'enseignement des langues modernes, et versé dans les sciences actuellement requises à une éducation soignée, désire se voir replacé dans une famille distinguée en qualité de GOUVERNEUR, soit externe, soit interne, ou bien dans une Institution de peu d'extension, par préférence Externat, où il puisse trouver l'occasion d'étendre les études. Il est muni des meilleures attestations. s'Adresser par des lettres affranchies initiales X. Y., au Libraire-Editeur T. D. H. PULL, à Apeldoorn.*

*** *On demande pour le mois de novembre dans une famille, qui habite la campagne, une BONNE, de la R. P., pour soigner de jeunes enfans. s'Adresser, franco, sous l'initiale H., chez le libraire A. VAN LOON, à Tiel.*

HARDDRAVERIJ
TE ILPENDAM.
De Kastelein C. RAAT, zal op Donderdag 11 September 1856 laten **VERHARDDRAVEN** en finaal vereeren: **Twee modieus en sierlijk bewerkte stukken ZILVER, als Prijs en Premie.**
Er zal voor eene goede en zachte Baan gezorgd worden. De Paarden moeten van zessen klaar en ten 12 ure bij bovengen. Kastelein op Stal zijn.

*** Bij CORNs. SIPKES, Banketbakker te Haarlem, zijn de onderstaande artikelen in de beste kwaliteit tegen de minst mogelijke prijs te verkrijgen, als: GENUA OLIJ, Fransche, Engelsche en Dusseldorfsche MOSTAARD, OLIJVEN, KAPPERS, TRUFFELS, CHAMPIGNONS, Japansche SOIJA, Japansche SAKY, Caijenne PEPER, Kaapsche KERRY, Chineesche GEMBER, MIXED PICKLES, PICCALILLIJ, CONSERVE DE BOUILLON, MEIWIJN en BISSCHOP ESSENCE, LIMONADE SIROOP, FRAMBOZEN SIROOP, en Do. AZIJN, POEDER en andere CHOCOLADE, LIKEUREN, enz.

*** M. H. F. COHEN, Dentiste, vervaardiger van KUNSTTANDEN en GEBITTEN en van alle tot dusverre uitgevondene MOND-HULPMIDDELEN, naar de beste Fransche uitvinding, is Maandag den 1sten September te consulteren, te Haarlem, in het Hôtel *de l'Alouette*, van Mejufvrouw *Quinterne*, en zal den 2den en 3den zijn te Arnhem, in het Hôtel van den Heer *den Docter*: verder is hij elken dag te consulteren te Amsterdam, Heiligeweg, bij de Kalverstraat, No. 233.

BORSTAANDOENINGEN,
Verkoudheden, Zinkens, Heeschheid, Kinkhoest enz.
Uit de onderzoekingen, die door de Geneesheeren der Parijsche Hospitalen gedaan zijn, blijkt, dat de **Siroop en Borstkoekjes** der **Arabische Nafé**, van G. DELANGRENIER, te Parijs, de beste Borstmiddelen zijn om bovengenoemde *Aandoeningen* te bestrijden. Deze middelen maken eene uitzondering op andere bereidingen voor den Borst, doordien zij noch *Opium* noch *Zuren* bevatten.

MAAGPIJNEN.
Maagontsteking, Ontsteking van Maag en Ingewanden, Overprikkeling.
De lijders aan Maagpijnen en geprikkelde Ingewanden zullen, in den door *Delangrenier* bereiden *Racahout*, eene voor de Maag geschikte Spijs vinden, door deszelfs *voedende* en opwekkende eigenschappen is dezelve bijzonder geschikt voor *Vrouwen*, *Minnen* en *Kinderen*; deze zelfstandigheid bewaard de Kinderen voor *Engelsche Ziekte* en andere, aan dien leeftijd eigene ongesteldheden.
Deze bereidingen zijn de *eenigen*, die door de Genees kundige *Academie* en *Faculteit* van Parijs goedgekeurd zijn.
Ten einde zich voor de Belgische namaak te behoeden, en overtuigd te zijn dat dezelve uit de Fabriek van den Heer *Delangrenier*, *te Parijs* afkomstig zijn, moet men zich aan het *Hoofd-Depôt* voor Holland, bij den Heer *F. E. van Santen Kolff*, te Rotterdam, of de volgende Heeren Depôt-Houders aanmelden, alwaar deze bereidingen *alléén* in Flesschen of Doosjes afgeleverd moeten worden, die met het *Cachet* van den Heer *Delangrenier* verzegeld zijn.
H. H. Cloth, Apotheker, op den Zeedijk, te Amsterdam; *J. M. van Renesse*, Apotheker, te 's Hage, en *L. J. Grootendorst*, Apotheker, te Utrecht.

TE HUUR,
tegen November 1856: De BUITENPLAATS *ORANJEVELD*, gelegen aan den Straatweg tusschen Zwammerdam en Bodegraven. Informatien ter Secretarie van Oudshoorn. Brieven *franco*.

*** Tegen 1 November 1856 wordt te HUUR gevraagd bij of in een Dorp, aan Spoor- of Straatweg gelegen, in Zuid-Holland, Utrecht of Gelderland:
Een HUIS, voorzien minstens van vier Kamers, Keuken, Kelder, enz., met eenen TUIN: de Huurprijs van *f* 120 niet te bovengaande. *Franco* opgaven worden verlangd aan het Hulp-Postkantoor te Oldebroek in Gelderland, onder Letter W.

*** **TE HUUR OF TE KOOP:**
Drie HUIZEN, voor alle Affaires geschikt, gelegen op de beste standen binnen Haarlem, en een klein BUITENVERBLIJF, in de nabijheid van Haarlem. Te bevragen bij den Eigenaar J. C. VAN DEN BERG, op *Stad- en Boschzigt*, onder Haarlem.

*** Men vraagt UIT DE HAND TE KOOP, in een wildrijk Oord van de Provincie Gelderland en nabij eene Stad of groot Dorp, waar gelegenheid is voor opvoeding van Kinderen, en aan Straat- of Grindweg gelegen: Een BUITENGOED, bestaande in goed onderhouden Heerenhuis, Plantsoen, Tuin enz.: benevens eenig BOUW-, WEIDE- of BOSCHLAND, te zamen van eene grootte van 20 à 30 Bunders. Hierop reflecterenden worden verzocht naauwkeurige opgave van ligging, grootte enz. te doen met *franco* Brieven, onder Letters A. X., bij de Boekverkoopers Is. AN. NIJHOFF & ZOON, te Arnhem.

*** UIT DE HAND TE KOOP, in het schoone gedeelte der Provincie Gelderland: Eene bezitting van eenige belangrijke uitgestrektheid GRONDS, welke eene kapitaals-belegging tot goede rente verzekerd. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Letter K., bij de Boekverkoopers Is. AN. NIJHOFF EN ZOON, te Arnhem.

*** **UIT DE HAND TE KOOP:**
Een ruime, sterk gebouwde en goed onderhoudene achtkante WINDBALIEMOLEN, met nieuwen Boven-As en Roeden, zijnde deze ruim 22 Ned. Ellen lang, gelegen

aan de Rivier de Gouwe. Informatien zijn te bekom n op *franco* aanvrage, bij den Molenmaker A. v. d. AREND, te Waddingsveen.

, In een der voornaamste steden van Zuid-Holland wordt te Koop aangeboden: Een BOEKHANDEL, welke ruim 40 jaren in hetzelfde Huis met goed succes gedreven is, en welke een goed burgerlijk bestaan oplevert. Adres met *franco* Brieven, onder Letters W. Z., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht.

, De Notaris W. P. HUBERT, te 's Hertogenbosch, heeft aldaar in het openbaar geveild, de navolgende uitmuntende goede **HOOI- en WEILANDEN**, enz., als:

Onder Empel. (*a*)

1.	De Hedelsche Waard, staande met de verhoogingen op	*f*	94,500,00

Op den Koornwaard.

2.	De Udenwaard	»	10,100,00
3.	De Rondenwaard	»	10,200,00
4.	De bovenste Ribben	»	3,700,00
5.	Idem	»	6,900,00
6.	De benedenste Ribben	»	15,150,00
7.	De Molenribben	»	7,600,00
	De 6 laatste Koopen in Massa	»	57,000,00

In den Polder.

8.	De lange Roeijen	»	7,300,00
9.	De groote Put	»	5,700,00
10.	De benedenste Kostverloren	»	1,275,00
11.	$^{6}/_{10}$ in de bovenste Boekelaren	»	3,000,00
12.	De Ossengeer	»	3,925,00
13.	De Germen	»	4,675,00
14.	Idem	»	550,00
15.	Het Geerke	»	3,600,00
16,	De Oude Kamp	»	3,775,00
17.	De Baakskamp	»	2,700,00
18.	De Donk en Molenwerf	»	9,200,00
19.	De bovenste Schoutenkamp	»	2,900,00
20.	De benedenste Schoutenkamp	»	900,00
21.	Het groote Geerke	»	4,850,00
22.	De Slagen	»	1,100,00
23.	$^{57}/_{85}$ in den Raaphof	»	600,00
24.	De 10hont Smitskamp	»	2,600,00
25.	De twee morgen Smitskamp	»	2,900.00
26.	De Middegaal	»	910,00
27.	Het Vogelkooike	»	1,200,00
28.	De lage Husten	»	500,00
29.	De kleine Veerkamp	»	3,000,00
30.	De groote Veerkamp	»	9,750,00
31.	De Papenwei	»	525,00
32.	Het Wikveld	»	7,000,00
33.	De Maasakker	»	4,500,00
34.	Het Sluiskampke	»	3,500,00
35.	De Hardekamp	»	2,950,00
36.	De kleine Donk	»	2,150,00
37.	Het Textekampke	»	3,450,00
38.	De kleine Poel	»	2,250,00
39.	De Haag	»	2,700,00
40.	Het Kasteel	»	2,900,00
41.	De Truub	»	350,00
42.	Het Vrouweland	»	6,600,00
43.	Het Veer op de Maas	»	345,00
44.	Het Moerkensveer	»	

Onder Kessel.

45.	De Slijkkuilen	»	1,270,00
46.	Idem	»	1,950,00
47.	De Nonnenkamp	»	1,700,00
48.	Het Keespandje	»	1,130,00

Onder Empel. (*b*)

1.	Het Middelaarswaardje	»	4,000,00
2.	De Boekelaren	»	1,200,00
3.	De Everdekamp	»	3,050,00
4.	De Wiedemanskamp	»	1 650,00
5.	De Hoogehusten	»	2,320,00
6.	De Veerkamp	»	1,950,00
7.	De Rampert	»	810,00
8.	De Truub	»	210,00
9.	Idem	»	710,00
10.	De kleine Geer	»	3,250,00
11.	De Steenhouwer	»	4,275,00
12.	$^{1}/_{2}$ in den Eekbrouwer onder Rosmalen	»	680,00

Onder Empel. (*c*)

1.	Het Kasteel Meerwijk c. a.	»	7,000,00
2.	Het Heinewaardje	»	3,125,00
	De twee laatste Koopen in Massa	»	10,300,00

Alles bij gedrukte Billetten en Catalogussen breedvoerig omschreven.

De Finale Verkooping zal plaats hebben op Donderdag den 11den September 1856, des Voormiddags precies ten 10 ure te beginnen, in de Groote Zaal der Societeit *Casino* te 's Hertogenbosch, ingang op den Papenhulst.

Nader onderrigt te bekomen, ten Kantore van den voornoemden Notaris *Hubert*, alsmede ten Kantore van den Notaris JOH. DE BERGH, te 's Hertogenbosch. Brieven *franco*.

, De Notaris J. D. PASTEUR, te Doetinchem, zal op Vrijdagen den 5den en 19den September 1856, telkens des voormiddags 11 ure, ten huize van den Kastelein *H. Maassen*, in de Kruisberg doen Inzetten en finaal Verkoopen:

Het RENTGEVEND GOED *DE GROOTE NEDERHEIDE*, benevens een DENNENBOSCH, AKKERMAASBOSSCHEN, WEIDE- en BOUWLANDEN, alles aan elkander gelegen in de Gemeenten Hummelo en het Ambt Doetinchem, op korten afstand van den Straatweg van Doesburg naar Anholt en op een half uur afstand van Doetinchem; bestaande in 1 Bunder, 7 Roeden, 40 Ellen Huizen en Erf, Tuingrond en Boomgaard enz.; 9 Bunders, 82 Roeden, 30 Ellen Weideland; 3 Bunders, 44 Roeden, 70 Ellen Bouwland; 11 Bunders, 84 Roeden, 10 Ellen Akkermaalsbosschen, en 13 Bunders, 47 Roeden, 10 Ellen opgaand Hout, Dennen, Beuken en Eiken, alzoo te zamen 40 Bunders, 9 Roeden, 80 Ellen.

Voor de toeslag zullen de houwbare Boomen afzonderlijk worden geveild, met het regt van naasting door den Kooper der ondergrond. Zullende een en ander in Percelen en Massa's Geveild worden.

Nadere informatien zijn te bekomen bij genoemden Notaris. Brieven *franco*.

MIDDELBAAR- EN LAGER ONDERWIJS.

Door J. M. VAN 'T HAAFF, zijn uitgegeven de navolgende School- en Leerboeken:

Buddingh, (D.) Alemannia. Deutsches Lesebuch. *f* 2,00.

———— Barden-Hain. Theorie und Bildungsgeschichte der Deutschen Literatur, nebst Auswahl Deutscher Gedichte nach den Dichtungsarten geordnet. *f* 2,90.

———— Theutonia. Practisches Uebungsbuch. 2de verbesserte auflage. » 1,60.

Heyse (Dr. J. C. A.) Leitfaden zum gründlichen Unterricht in der Deutschen Sprache. » 0,60.

Kaartjes van Europa en Nederland, ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, nieuwe uitgave, 4°. met de noodige Aanwijzing in kl. 8°. *f* 0,50.

———— van Europa en Nederland, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs voor eerstbeginnenden. Op Carton, 11de verbeterde druk, 4°. *f* 0,50.

———— van Azie en Afrika, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, 4de druk, 4°. *f* 0,50.

———— van Amerika en Australie, met de noodige Aanwijzing ten gebruike bij het Aardrijkskundig Onderwijs. Op Carton, 3de druk, 4°. *f* 0,50.

Neuman, (J. C.) Vijftig Kinderbrieven, om door Kinderen beantwoord te worden. Eene oefening in het leeren stellen van Brieven. *f* 0,25.

Schoolboek (Nieuw) over de Geschiedenis van ons Vaderland, op eene eenigzins volledige wijze, naar de tegenwoordige behoefte eener lagere School, behandeld. (In 2 Stukjes.) 1e Stukje *f* 0,30.
Idem Idem 2e Stukje » 0,30.

Van dit Schoolboek zijn reeds Duizende Ex. verkocht. Op vele Scholen in ons Vaderland is het ingevoerd.

Volcke, (Dr. C. W.) Opstellen ter vertaling in het Latijn, voor Etymologie, zoowel als Syntaxis. Vijf Stukjes. — Per Stukje *f* 0,50.

Bij alle Boekhandelaren is thans te ontbieden het 2e Deel (Middel-Eeuwen)

VAN DE

ALGEMEENE GESCHIEDENIS VOOR DE SCHOLEN,

DOOR

J. C. NEUMAN,

Schrijver van het „*Nieuw Schoolboek over de Geschiedenis van ons Vaderland.*"

De *Tijdspiegel* van Aug. 1855 zegt aangaande het 1e dl. dezer Algemeene Geschiedenis:

„ Wij vleijen ons, dat men, bij gebruik van het Boek, de goede hoedanigheden die wij er aan toeschrijven, daarin zal bevinden en zal erkennen, dat het verdient, eene tweede uitgave te beleven."

In de *Boekzaal* van Januarij 1856 lezen wij over deze uitgave 't volgende:

„ Het doet Referent leed, dat zijne aankondiging van dit goed geschreven Werk zoo laat geplaatst is. Waarlijk het had wel verdiend, ook door middel van dit Tijdschrift, dat het publiek daarmede vroeger ware bekend gemaakt geworden, want onder de vele nieuw uitgekomene Werken over de Geschiedenis, ten gebruike der Scholen in ons Vaderland geschreven, geven wij dit Werk bovenaan eene eervolle plaats . . . . en voegen den welgemeenden wensch er bij, dat zij op vele inrigtingen, zoo voor het middelbaar als lager onderwijs, reeds in gebruik zij of nog moge komen.

Recensent van „ *Gelderland*" (1856 afl. 8) vangt zijne beoordeeling van het 2e dl. aldus aan:

„ Nadat wij in het begin van het voorgaande jaar ons gunstig hadden uitgelaten over het eerste deel der Algemeene Geschiedenis voor de Scholen, zagen wij met verlangen de uitgave van het tweede deel te gemoet," en vervolgt: „ wat wij moesten getuigen van het eerste deel der genoemde Geschiedenis, behoeven we thans niet in te trekken: ook dit vervolg laat zich zeer aangenaam lezen," terwijl hij ten slotte er bijvoegt: „ de prijs is zeer matig gesteld en de uitvoering verdient alle lof, zoodat wij ook dezen arbeid van den Heer *Neuman* gerustelijk kunnen aanbevelen aan alle Onderwijzers die een nuttig en aangenaam Boek op hunne Scholen wenschen intevoeren."

De prijs van elk Deel is *f* 1,10.

Dl. I. (Oude Geschiedenis) 275 blz. Dl. II. (Middel-Eeuwen) 253 Blz.

Dl. III. (Nieuwe Geschiedenis) is ter perse.

***,* OPENBARE VERKOOPING VAN ONROERENDE GOEDEREN in de *BEEMSTER*.**

Men is voornemens, om op Woensdag den 3den September 1856, des morgens 11 ure, in het Huis der Gemeente, aan de middenbuurt in de Beemster, ten overstaan van den aldaar standplaats hebbenden Notaris CORNELIS BOOM JR., in het openbaar te Veilen en te Verkoopen:

Eene kapitale goed onderhoudene HUISMANSWONING, met afzonderlijke WONING, KAPBERG en SCHUUR, WERF, BOOMGAARD, BOSCHJE, TUIN en een Kavel uitmuntend GRASLAND, te zamen groot 17 Bunders, 3 Roeden, 20 Ellen, staande en gelegen in de Beemster, aan den bestraatten Middenweg, zijnde de Kavel N° 111, B. K., op den Kadastralen Legger bekend in Sectie B, N°. 230, 231, 232, 234, 235, 236, 237 en 238.

Te aanvaarden de Landerijen met Kersmis dezes jaars, en de Huizinge, Schuur en Werf op den 1sten Mei 1857.

Nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, aan de Middenbuurt in de Beemster.

, Men is voornemens op Vrijdag den 5den September 1856, des middags te twaalf ure, in de Herberg *de Jager*, staande aan het Waagplein of de Kaasmarkt te Alkmaar, bij Opbod en Afslag openbaar te Verkoopen:

Een kapitaal, hecht, sterk, welbetimmerd en in de laatste jaren grootelijks vernieuwd PAKHUIS en ERVE, uitmuntend tot *Kaaspakhuis* ingerigt en ook bijzonder geschikt voor andere bestemmingen, te Alkmaar, nabij de Kaasmarkt, aan de Oostzijde en op den hoek van de Houtilstraat, met een vrijen Wal aan het water van den Voordam en van achteren aan dat water uitkomende, Wijk B. N°. 189, Sectie A. N°. 87, groot 01,96.

Alsmede de daarin aanwezige KAASSTELLINGEN, bestaande in: 1352 lange- en 479 korte Kaasborden, 149 staande Stijlen, 49 staande Schrooden en 8 Baddings of Vloerleggers; benevens eenige PAKHUIS-GEREEDSCHAPPEN en KANTOORGOEDEREN.

Zijnde uitvoeriger bij aangeplakte Billetten omschreven en nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris S. A. DE LANGE, aan de Langestraat te Alkmaar.

, De nieuwe Roman van

FRIEDRICH GERSTÄCKER,

GETITELD:

TAHITI,

ziet in het Nederduitsch vertaald, het licht bij **G. T. N. SURINGAR** te Leeuwarden, en is bij meest alle Boekhandelaren in het Rijk voorhanden, alsmede

VAN DENZELFDEN SCHRIJVER

een Boekdeel, getiteld:

HET WRAK VAN DEN ZEEROOVER,

en andere verhalen;

en eindelijk het vroeger verschenen

VERHAAL UIT DE ZUIDZEE,

GETITELD:

DE WAANZINNIGE,

allen gedrukt in groot octavo met gelith. Titel en Vignet.

LET WEL. TE KOOP: Een zeldzaam en buitengewoon fraaije en groote HOND, zijnde reu, drie jaren oud (Russisch ras) goed gedresseerd. *Franco*, onder Letter G., bij den Boek- en Steendrukker G. J. THIEME, te Arnhem.

***,* VERKOOPING VAN ONROERENDE GOEDEREN.**

Men is voornemens, om ten overstaan van den Notaris Mr. D. NIJMAN, te Zutphen, op Donderdag 11 September 1856, des middags te 12 ure, in *het Nederlandsche Koffijhuis* aldaar, bij inzetting en op 25 September volgende, terzelfder uur en plaats, bij finalen toeslag, in het openbaar te Verkoopen:

1°. Het ERVE en GOED, *DE MEIJER* of *BLOEDKAMP*, onder Gorsel gelegen, aan den Straatweg van Zutphen naar Deventer, nabij de Kom van het Dorp, bestaande in Bouwmanswoning, Schuur, Zaadberg, Bakoven, voorts Hof-, Bouw-, Weidelanden, Bosch- en Veldgronden, te zamen groot 30 Bunders, 50 Roeden, 20 Ellen, te veilen in Percelen, Ondermassa's en ééne Generale Massa. Bij gedrukte Biljetten in het breede omschreven en aan te wijzen door *Gerrit van Hummel*, op gezegd Erve.

Zijnde een der Percelen aan den IJssel gelegen en zeer geschikt tot het daarstellen van een Houtwal.

2°. Een HUIS en ERF, op den Rijkenhagen, te Zutphen, Wijk E., N°. 32, bewoond door *J. Weekenstroo*.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van den Notaris *Nijman*, voornoemd. Brieven *franco*.

, Op heden is door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, verzonden:

Het TWEEDE STUK, van

HET IDIOTISME EN DE IDIOTENSCHOOL.

Eene eerste Proeve op een nieuw veld van Geneeskundige opvoeding en Christelijke Philantropie,

DOOR

C. E. VAN KOETSVELD.

Prijs *f* 1,05.

Het derde en laatste stuk is ter perse.
Het complete werk zal *f* 3 niet te boven gaan.

, Door A. J. M. BEKKERS, te Breda, is uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

TWAALF LEVENSVRAGEN voor den GEMOEDELIJKEN CHRISTEN, getrouwe navolging van J. F. LOBSTEIN, Hervormd Leeraar te Bazel, door JUSTUS. Prijs *f* 1,25.

, A. J. VAN DEN SIGTENHORST, te Deventer, zal binnen weinige dagen verzenden, *de derde vermeerderde druk van:*

W. A. ELBERTS,

Tabellarische Handleiding tot de Beoefening der

NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE.

***f* 1,00.**

En debiteert met succes:

WETENSCHAPPELIJKE GRONDBEGINSELEN DER

THEORETISCHE EN HISTORISCHE OPVOEDKUNDE,

door Dr. J. J. DE GELDER.

2 Deelen. *f* 3,50.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.